

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 05.11.2020

Vår ref: 20/04026-2

Dykkar ref: 20/03956-1

Høring om særskilte reglar for digital førehandsstemming - uttale frå Bjergvin bispedømmeråd

Bjergvin bispedømmeråd takkar for høvet til å gje fråsegn til framlegg til særskilte reglar om digital førehandsstemming ved kyrkjeval.

Vår erfaring er at førehandsstemminga er krevjande å gjennomføra for fellestråda sine tilsette som i praksis er dei som har mest å gjere med dette. Ved kyrkjevalet i 2019 var dei nødvendige reglane om å ha to valfunksjonærar til stades ved førehandsstemming og ambisjonane om opningstid med på å gjera valet til ei ekstra stor belastning for mange administrasjonar som elles har få tilsette og rikeleg med oppgåver å ta seg av.

Ein annan positiv konsekvens av eit digitalt val, er at fristen for å førehandsstemma blir utsett for dei som ikkje er på heimstaden når dei stemmer. Dagens regelverk krev at ein må førehandsstemma i god tid for at stemmesetelen skal nå fram til heimesoknet før oppteljing.

På bakgrunn av dette, stør vi forsøket på å få til ei digital førehandsstemming. Ein negativ konsekvens er at kyrkjekontora går glipp av personleg kontakt med mange veljarar, ein kontakt som trass alt arbeidet vart sett på som positiv mange stader.

Ein risiko ved digitale val, er at ein kan frykta at medlemene ikkje stemmer heilt etter eigen vilje, men kan oppleva press frå personar rundt dei. Vi trur dette blir motverka så godt som mogeleg ved regelen om at ein kan stemma fleire gonger. For personar som ikkje klarer å stemma utan hjelp frå andre, vil ein likevel kunna risikere eit ufritt val.

Alt i alt, trur vi reglane sikrar eit hemmeleg val på eit nivå som er godt nok.

Vi ser særleg to utfordringar for dei lokale valstyra/administrasjonane:

1. Tida mellom avslutninga av førehandsstemminga og utskrivinga av manntalet er kort. Det er lagt opp til at ein skriv ut alle manntalslistene med kryss for dei som har førehandsstemt på fredag og laurdag før valet. Det må for det eine ikkje vera råd å skriva ut slike lister før alle kryss er på plass (evt. at utskrifta har eit tydeleg vassmerke el. likn. som viser at dei ikkje er gyldige), og for det andre må det informerast godt om fristar.

2. Informasjonen til veljarane skal vera lik for dei som stemmer digitalt og dei som stemmer på papir. Her er utfordringa å ha all informasjon klar i tide og at **dei som møter opp for å førehandsstemma på papir** skal ha like mykje og lett tilgjengeleg informasjon som dei som stemmer digitalt. Vår erfaring er at det var særers varierende kva informasjon som var tilgjengeleg i vallokalet. Dette var både fordi det var uklart kva ein hadde lov til å ha i vallokalet og fordi dei tre listene og valrådet i bispedømet leverte informasjon av ulik karakter og ulikt omfang. Etter vårt syn, bør omfanget og format på den offisielle valinformasjonen standardiserast, så kan heller kandidatane/listene produsera alt dei vil av informasjon i tillegg. Dette er synspunkt som også høyrer heime i høyring om overordna problemstillingar ved endring av kyrkjevalreglane, men vi meiner det er relevant her. Det er ei stor utfordring å finna plass til informasjon i vallokalet, og vi vil meine at den same informasjonen må vera tilgjengeleg ved førehandsstemminga som på valtinget, verken meir eller mindre.

I avsnitt 2.6 drøftar ein publisering av førehandsstemminga. Ambisjonen er å gjera dette kl. 21.00 på valdagen, men i høyringsnotatet blir det samstundes advart mot å dra for raske slutninga mellom resultatet av førehandsstemminga og det endelege valresultatet. Uansett kva ein vel å setja som tidspunkt for offentleggjering av resultatet av førehandsstemminga, er det viktig at tidleg publiseringa ikkje blir eit mål i seg sjølv som framstår som viktigare enn hovudmålet om å gjennomføra eit rettferdig val på ein god måte og få fram ein tydeleg og korrekt informasjon om resultatet.

Med helsing

Jan Ove Fjellveit
stiftsdirektør

Jens Z. Meyer
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjend og har difor ingen signatur.

Mottakarar:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO